

ÄIDINKIELI 1, MINIMIPAKETTI

Laatija Kristiina Väliniemi, kesäkuu 2010

KESKEINEN SISÄLTÖ

1. Esittely + virheetön kirjoittaminen
2. Referaatti + tekstin ymmärtäminen (ajatuskartta)
3. Sähköpostiviestintä
4. Oman alan käsitteiden määrittely (tiedonhankinta)
5. Kielenhuoltoa

1. ESITTELY

Sinut on valittu uuteen kesätyöpaikkaan ja kutsuttu esittäytymään muille työntekijöille ensimmäisenä työpäivänäsi. Haluat luoda hyvän ensivaikutelman ja valmistaudut kotona. **Kirjoita noin 150 sanan esittelyteksti** itsestäsi. Voit kertoa esimerkiksi seuraavista asioista: kuka olet, missä asut, perhe, harrastukset, opiskelu (mitä opiskelit peruskoulun valinnaisaineissa ja mitä kursseja olet suorittanut ammattikoulussa eli mitä osaat), aikaisempi työkokemus ja mitä muuta osaat (esim. kielet, atk, muut erityistaidot; mitä työnantaja voi laittaa sinut työpaikalla tekemään). Yritä keksiä lopuksi jokin keventävä ja hauskakin lopetuslause. Älä kirjoita luetteloa, vaan kirjoita **kokonaisin virkkein** (Minä olen...). Tarkista lopuksi tekstin oikeinkirjoitus: isot alkukirjaimet, yhdyssanat ja pilkut.

2. REFERAATTI

Valitse jokin oman alasi aikakauslehti ja **etsi** sieltä sinua kiinnostava **artikkeli**, joka on vähintään kaksi sivua pitkä ja siinä on väliotsikoita. Jos lehteen ei saa tehdä merkintöjä, ota siitä kopio.

Lue artikkeli läpi. Muista lukea otsikot, kuvat ja kuvatekstitkin.

Lue artikkeli läpi toisen kerran ja **alleviivaa pääasiat** jokaisesta kappaleesta (kuka tekee, mitä tekee).

Tee artikkelin pohjalta **ajatuskartta**. Kirjoita ajatuskartan keskelle esimerkiksi artikkelin pääotsikko ja sivuhaaroiksi väliotsikot. Kirjoita sen jälkeen kappale kerrallaan tärkeimmät asia karttaan. Voit käyttää apuna eri värejä tai piirtää kuvia.

Pidä tauko.

Lue tauon jälkeen ajatuskarttasi huolellisesti. **Tarkista**, ovatko siinä mukana kaikki **tärkeimmät asiat**, jotka olivat varsinaisessa artikkelissakin.

Kirjoita varsinainen **referaatti** liitteenä olevan mallin mukaan. Käytä kirjoittaessasi apuna ajatuskarttaa ja yritä sen pohjalta omin sanoin kertoa, mitä artikkelissa lukee. Jos välttämättä haluat kirjoittaa jonkin virkkeen samoin sanoin kuin artikkelissa, se tulee laittaa lainausmerkkeihin.

Tarkista lopuksi **oikeinkirjoitus**: isot alkukirjaimet, yhdyssanat ja pilkut sekä lainausmerkit.

Palauta opettajalle **artikkeli ja kirjoittamasi referaatti**.

3. SÄHKÖPOSTIVIESTINTÄÄ

Nykyajan työelämässä sähköposti on tärkeä viestintäväline. Sen avulla ilmoitetaan, kysytään ja tilataan. Tehtäväsi on **lähettää** opettajallesi tai ohjaajallesi **kolme sähköpostiviestiä**. Jokaisessa viestissä hoidat yhden asian.

Kirjoita sähköpostin otsikkoon, mitä asiaa viestisi koskee, esim. ”Keskiviikon kokouksesta”.

Aloita viesti tervehdyksellä.

Jos et tunne vastaanottajaa, esitle itsesi ja/tai asiasi.

Muista lopputervehdys ja tarvittavat yhteystiedot.

- a) Lähetä työnantajalle viesti, että loukkasit illalla jalkasi etkä pääse huomenna töihin.
- b) Kysy esimieheltäsi, koska voisitte tavata, sillä haluat puhua ensi syksyn suunnitelmistasi. Ehdota 2-3 tapaamisaikaa.
- c) Tilaa pitopalvelusta osastokokoukseen 15 henkilölle kahvit tarjoiluineen. Muista kertoa, mihin osoitteeseen ja koska kahvit tarvitaan.

Lue viesti aina kokonaan läpi, ennen kuin lähetät. Korjaa löytämäsi virheet.

4. OMAN ALAN KÄSITTEITÄ

Pohdi hetki omaa ammattialaasi. Mitä olet opetellut tekemään? **Valitse viisi (5) oman alasi tärkeää perustyötä, perustaitoa, työvälinettä tai laitetta ja kirjoita** niiden **nimet ylös** (esim. raudoittaminen, gn-vuoka, virranjakaja, musta putki tai vesiohenteinen maali).

Kirjoita ensin itse **määritelmät** valitsemillesi termeille, siis sanoille. Kuvaile esinettä tai asiaa mahdollisimman tarkasti: mistä se on valmistettu, minkä kokoinen se on, mitä sillä tehdään, miltä se kuulostaa jne.

Etsi samoille sanoille **määritelmät oppikirjasta tai tietosanakirjasta** kirjahyllystä tai netistä. Lisää määritelmiin ne asiat, joita et ollut itse kirjoittanut.

Pidä lopuksi **tietokilpailu** ryhmällesi tai ohjaajallesi.

5. KIELENHUOLTOA

Yhdysmerkkiä käytetään yhdyssanan osien välissä seuraavissa tapauksissa.
Keksi jokaiseen kohtaan **3 omaa esimerkkiä** lisäksi. **Kirjoita** viivoille.

- a) Yhdyssanan alkuosa loppuu samalla vokaalilla kuin loppuosa alkaa: ala-aste;

- b) Yhdyssanan toisena osana on erisnimi: Perttu-eno;

- c) Yhdyssanan osana on numero, kirjain, lyhenne tai merkki: AB-ajokortti; %-merkki; _____

- d) Yhdyssanan osat ovat samanarvoiset: parturi-kampaaja;

- e) Kahdella peräkkäisellä yhdyssanalla on samanlainen yhdysosa, jota ei haluta toistaa: maanantai- ja tiistai-iltana;

- f) Yhdyssanan alkuosa on sanaliitto (monta eri sanaa): Tomorrow Never Dies – elokuva;

- g) Yhdyssanan alkuosa on vierasperäinen sana: heavy-musiikki;

Kertausta yhdyssanoista:

- Yhdyssanalla on aina jokin merkitys; se on jonkin asian tai esineen nimi ja enemmän kuin sanat irrallaan, esim. suu (eläimen aukko ruokaa varten) ja vesi (neste), mutta suuvesi (kemikaali, joka desin fioi suuta ja nielua).
- Jos alkuosa on ns. vajaasana, esim. täys-, kirjoitetaan aina yhteen.
- Monet yhdyssanat ovat –inen-loppuisia.
- Jos epäilet, kokeile –kin-liitettä sanojen väliin.

Lue oheinen Helsingin Sanomien lehtijuttu ja **lisää** siihen tarvittavat **isot alkukirjaimet ja pilkut**. **Yhdistä yhdyssanat** kaariviivalla tai yhdysmerkillä. **Tarkista** tehtävä lopuksi, oikeat vastaukset saat ohjaajaltasi. **Tee** tarvittavat **korjaukset**.

koululaiset aiotaan panna liikkumaan

eri purainen esitys perus koulun uudesta tunti jaosta valmistui.

suomalais nuorten kunto aiotaan saada nousuun lisäämällä runsaasti koulun liikunta tunteja. Vuosi viikko tunteja tulisi perus koulu ajalle yhteensä neljä lisää.

opetus hallituksen pää johtajan timo lankisen johtama työ ryhmä jätti esityksensä opetus ministeri henna virkkuselle tiistaina. laaja ja lopulta myös eri purainen ryhmä mietti perus opetuksen tavoitteita ja tunti jakoa vuoden.

aineet on määrä ryhmitellä kuuteen kokonaisuuteen.

esi merkiksi taide ja käsi työ kokonaisuudessa oppilas valitsisi luokilla 8-9 musiikista, kuva taiteesta, käsi työstä ja draamasta kaksi ainetta, joita opiskelisi yhteensä ainakin kuusi vuosi viikko tuntia.

draaman ohella uusi oppi aine olisi etiikka. oman uskonnon ja elämän katsomus tiedon opetus säilyisi silti.

valinnaisuutta lisättäisiin tuntuvasti luokilla 3-9, mutta valinnat sidottaisiin pitkälti ”oppi aine paketteihin”.

oppilaiden saaman opetuksen vähimmäis tunti määrä kasvaisi 152 tuntia, jolloin perus koulun aikana niitä olisi vähintään 8 588. lisä tunnit tulisivat lähinnä alimmille luokille. syynä lisäykseen on alueellisen tasa arvon tavoittelu.

pakko ruotsin opetus varhennettaisiin alkamaan viimeistään kuudennelta luokalta seitsemännen sijaan.

kunnat veloitettaisiin tarjoamaan jo toiselta luokalta kolme vaihto ehtoa pitkäksi A kieleksi. Niistä yhden tulisi olla ruotsi/suomi.

jokaisen kunnan pitäisi tarjota myös toinen A kieli viimeistään viidenneltä luokalta, mikäli halukkaita oppilaita on vähintään kymmenen.

Marjukka Liiten, HS 2.6.2010

ÄIDINKIELI 1, MINIMIPAKETIN ARVIOINTI

Vähimmäistavoitteet/ T1:

1. Esittely

- opiskelija on tehnyt tehtävän ohjeen mukaan
- esittelyn pituus ainakin lähelle pyydettyä sanamäärää
- opiskelijan käsiala ja oikeinkirjoitus eivät estä viestin ymmärtämistä

2. Referaatti

- opiskelija on lukenut artikkelin
- opiskelija on tehnyt ajatuskartan
- opiskelija on kirjoittanut referaatin, ja se kattaa koko artikkelin

3. Sähköpostiviestit

- opiskelija on kirjoittanut ja lähettänyt kolme sähköpostiviestiä (tarpeen vaatiessa viestit voi kirjoittaa myös paperille)
- viestit sisältävät tehtävässä määritellyt asiat

4. Käsitteiden määrittely

- opiskelija on keksinyt käsitteet
- opiskelija on miettinyt ja kirjoittanut määritelmät
- opiskelija on etsinyt määritelmät muista lähteistä ja verrannut omia määritelmiään löytämiinsä sekä tehnyt korjaukset ja lisäykset

5. Kielenhuolto

- opiskelija on tehnyt yhdysmerkkitehtävän ohjeen mukaan
- opiskelija on tehnyt kielenhuoltotehtävän ohjeen mukaan, tarkistanut ja korjannut sen.

ÄIDINKIELI 1, KIELENHUOLTOTEHTÄVÄN TARKISTUS

Koululaiset aiotaan panna liikkumaan

Eripurainen esitys peruskoulun uudesta tuntijaosta valmistui.

Suomalaisnuorten kunto aiotaan saada nousuun lisäämällä runsaasti koulun liikuntatunteja. Vuosiviikkotunteja tulisi peruskoulu ajalle yhteensä neljä lisää.

Opetushallituksen pääjohtajan Timo Lankisen johtama työryhmä jätti esityksensä opetusministeri Henna Virkkuselle tiistaina. Laaja ja lopulta myös eripurainen ryhmä mietti perusopetuksen tavoitteita ja tuntijakoa vuoden.

Aineet on määrä ryhmitellä kuuteen kokonaisuuteen.

Esimerkiksi taide ja käsityö -kokonaisuudessa oppilas valitsisi luokilla 8-9 musiikista, kuvataiteesta, käsityöstä ja draamasta kaksi ainetta, joita opiskelisi yhteensä ainakin kuusi vuosiviikkotuntia.

Draaman ohella uusi oppiaine olisi etiikka. Oman uskonnon ja elämänkatsomustiedon opetus säilyisi silti.

Valinnaisuutta lisättäisiin tuntuvasti luokilla 3-9, mutta valinnat sidottaisiin pitkälti ”oppiainepaketteihin”.

Oppilaiden saaman opetuksen vähimmäistunti määrä kasvaisi 152 tuntia, jolloin peruskoulun aikana niitä olisi vähintään 8 588. Lisätunnit tulisivat lähinnä alimmille luokille. Syynä lisäykseen on alueellisen tasa-arvon tavoittelu.

Pakkoruotsin opetus varhennettaisiin alkamaan viimeistään kuudennelta luokalta seitsemännen sijaan.

Kunnat veloitettaisiin tarjoamaan jo toiselta luokalta kolme vaihtoehtoa pitkäksi A-kieleksi. Niistä yhden tulisi olla ruotsi/suomi.

Jokaisen kunnan pitäisi tarjota myös toinen A-kieli viimeistään viidenneltä luokalta, mikäli halukkaita oppilaita on vähintään kymmenen.

Marjukka Liiten, HS 2.6.2010

Etunimi Sukunimi
Luokkatunnus

Referaatti

11

PVM

Äidinkielen opettajan nimi

REFERAATTI TOMI MANNIN (artikkelin kirjoittaja) ARTIKKELISTA "TÄHÄN ARTIKKELIN OTSIKKO" (Lehden nimi ja numero.)

Ensimmäinen väliotsikko

Varsinainen teksti ei ala otsikon kanssa samalta riviltä, vaan seuraavalta ja kaksi sarkainta sisennettynä eli paina kaksi kertaa CapsLock-näppäimen yläpuolella olevaa nuolinäppäintä.

Anna koneen tehdä itse rivinvaihdot. Kun teksti toisella rivillä jatkuu taas aivan vasemmasta laidasta, siirrä kursori vaikka hiirellä vasempaan laitaan tekstin eteen ja siirrä se äskeisellä nuolinäppäimellä samaan kohtaan. Kolmannella rivillä ohjelma on oppinut, että haluat sisentää tekstin.

Toinen väliotsikko

Otsikot pääset kirjoittamaan paperin vasempaan laitaan, kun siirryt Enterillä tyhjälle riville ja sitten painat Backspace-näppäintä Enterin yläpuolelta.